

ФАКУЛТЕТ: УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ-ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Број захтева: КТ 05/2-7 бр. _____

Датум: 06.03.2023. године

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР
У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА
(члан 75. Закона о високом образовању)

I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА

1. Име, средње име и презиме кандидата: Данијела (Светозар) Ђоровић
2. Предложено звање: Редовни професор
3. Ужа научна, односно уметничка област за коју се наставник бира: Италијански језик
4. Радни однос са пуним или непуним радним временом: Пуно радно време
5. До овог избора кандидат је био у звању: Ванредни професор

у које је први пут изабран: 10.05.2016. године

за ужу научну област /наставни предмет: Општа психологија

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање: 27.04.2026. године
2. Датум започињања поступка: 28.11.2022. године (датум упућивања иницијативе катедре или датум започињања поступка на други начин из чл. 6 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду)
3. Датум и место објављивања конкурса: 04.01.2023. године у огласним новинама „Послови“ НЗС, 09.01.2023. на сајту Факултета и на сајту Универзитета.
4. Звање за које је расписан конкурс: Редовни професор

III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ РЕФЕРАТА И О РЕФЕРАТУ

1. Назив органа и датум именовања Комисије: Изборно веће Филозофског факултета, 22.12.2022. године

2. Састав Комисије за припрему реферата:

Име и презиме	Звање	Ужа научна односно уметничка област	Организација у којој је запослен
---------------	-------	--	-------------------------------------

1) Др Мила Самарџић, редовни професор, Италијанистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду

2) Др Руска Ивановска-Наскова, редовни професор, Италијанистика, Филолошки факултет „Блаже Конески“ Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, Македонија

3) Др Јулијана Вучо, редовни професор у пензији, Италијанистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. Број пријављених кандидата на конкурс: 1

4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије: /

5. Датум стављања реферата на увид јавности: 02.02.2023. године

6. Начин (место) објављивања реферата: Сајт Филозофског факултета

7. Приговори: /

IV – ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА
ФАКУЛТЕТА: 23.02.2023. године

Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата Данијеле Ђоровић у звање редовног професора вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета, Статута факултета и Правилника о начини и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника Универзитета у Београду.

ПОТПИС ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Проф. др Данијел Синани

Прилози:

1. Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Реферат Комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак реферата Комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл. 72. ст. 4. Закона;
5. Изјава о изворности;
6. Други прилози релевантни за одлучивање (мишљење матичног факултета, приговори и слично).

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ВЛ/ПС 05/4-02 бр. 272/1-III/3
23.02.2023. године

На основу члана 75. став 2. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 88/17, 73/18, 27/18- др. закон, 67/19, 6/20 др. закони, 11/21-аутентично тумачење, 67/21 и 67/21- др. закон) и члана 227. став 2. тачка 3. Статута, Изборно веће Филозофског факултета, на својој X редовној седници, одржаној дана 23.02.2023. године, на предлог Комисије, донело је следећу

О Д Л У К У

Утврђује се предлог одлуке да се **др Данијела Ђоровић** изабере у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК, са пуним радним временом, у Кабинету за стране језике, на неодређено време.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Филозофски факултет у Београду је на основу предлога декана Факултета и Одлуке Изборног већа Факултета о расписивању конкурса, објавио конкурс за избор у звање редовног професора, за ужу научну област ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК, због потребе Факултета, Кабинета за стране језике.

Изборно веће Филозофског факултета, на седници одржаној дана 23.02.2023. године, разматрало је Извештај Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима, и утврдило да предложени кандидат др Данијела Ђоровић испуњава све услове прописане чланом 74. и 75. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 88/17, 73/18, 27/18- др. закон, 67/19, 6/20 др. закони, 11/21-аутентично тумачење, 67/21 и 67/21- др. закон), чланом 135. Статута Универзитета („Гласник Универзитета у Београду”, бр. 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020, 217/2020, 230/2021, 232/2022, 233/2022, 236/2022, 241/2022, 243/2022 и 244/23), као и услове прописане Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, па је донета одлука као у изреци.

Доставити:

1х Универзитету у Београду
1х др Данијели Ђоровић
1х Кабинету за стране језике
1х Стручном сараднику за радне односе
1х Одсеку за правне послове
1х Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

проф. др Данијел Синани

Универзитет у Београду
Филозофски факултет

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду од 22.12.2022. изабрани смо у комисију за припрему реферата о кандидатима за избор у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК, са пуним радним временом, на неодређено време. У складу са чланом 141. Статута Факултета и у складу са чланом 14. Правилника о студентском вредновању наставе и педагошког рада наставника Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс за избор у звање редовног професора пријавио се једна кандидаткиња, др Данијела Ђоровић.

Др Данијела Ђоровић рођена је 28.01.1968. године у Београду. Дипломирала је 1990. године на Филолошком факултету у Београду на групама за Италијански језик и књижевност и Енглески језик и књижевност (двопредметно). Године 1998. одбранила је магистарски рад, на смеру Наука о језику, под насловом *Синтаксичко-стилистичке особености Макијавелијевог прозног дискурса*. Докторску дисертацију под насловом *Италијански као језик струке на хуманистичким студијама* одбранила је 2010.

Наставни и педагошки рад

Од новембра 1990. до фебруара 1999. године радила је као наставник италијанског и енглеског језика у Школи за стране језике при Задужбини Илије М. Коларца. Од фебруара 1999. године ради на Филозофском факултету, најпре као виши предавач за италијански језик. Године 2011. изабрана у звање доцента за ужу научну област Италијански језик. За ванредног професора за ужу научну област Италијански језик изабрана је 2016, а реизабрана 2021. године.

Наставу италијанског језика изводи за студенте свих одељења Филозофског факултета кроз предмете *Италијански језик 1* и *Италијански језик 2*, чије је силабусе сама осмислила. У поступку студентског вредновања педагошког рада наставника рад колегинице Ђоровић оцењиван је високим оценама.

Током преко двадесет година наставног и педагошког искуства на Филозофском факултету стекла је добар увид у структуру студија што јој олакшава комуникацију са студентима и прилагођавање наставе реалним потребама струке.

Докторска дисертација кандидаткиње, као и њени бројни научно-истраживачки радови, баве се управо методиком наставе страног језика за потребе студената друштвено-хуманистичких наука.

Од 2015. године радно је ангажована до једне трећине на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу, где предаје *Историју италијанског језика* и *Лексикологију италијанског језика* студентима треће године Италијанистике.

Др Данијела Ђоровић била је члан једне комисије за одбрану магистарског рада, две комисије за одбрану мастер радова и 18 комисија за одбрану докторске дисертације на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Од 2018. у својству спољног сарадника Завода за унапређивање образовања и васпитања – Центра за професионални развој запослених у образовању учествује и председава комисијама за одобравање програма стручног усавршавања и научних и стручних скупова у Србији.

Дуго година сарађивала је са Заводом за заштиту споменика Београда и Републичким заводу за заштиту споменика на пословима курсева италијанског језика за запослене, превођења и припремања стручних публикација и часописа.

Усавршавање у области струке

Др Данијела Ђоровић учествовала је на више научних и стручних скупова у земљи и иностранству. Аутор је више научних и стручних радова објављених у часописима и зборницима код нас и у иностранству из области примењене лингвистике, методике наставе, историје и лексикологије италијанског језика. Била је сарадник на пројекту Министарства високог образовања и науке Републике Италије и Универзитета из Фиренце RIDIRE, *Le risorse dinamiche dell'italiano. Creazione, diffusione e mantenimento di una infrastruttura di rete per potenziare l'insegnamento della lingua italiana nel mondo* (Ministero dell'Università e della Ricerca Direzione Generale per il coordinamento e lo sviluppo della ricerca. Protocollo: RBNE075J8Z, 2012) у периоду од 2011. до 2014. Учествовала је и на међународном пројекту *Le città italiane nelle letterature del XX secolo 2018-2020*, који су организовали Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Dipartimento di Studi Umanistici dell'Università Ca' Foscari из Венеције, Италијански институт за културу у Београду и Институт за књижевност и уметност.

Као стипендиста више пута је током студија боравила у Италији. Године 2003. влада Републике Италије стипендирала је њен тромесечни боравак на Универзитету у Болоњи. Похађала је већи број стручних семинара за наставнике италијанског језика у организацији Универзитета за странце у Перуђи, Италијанског института за културу и Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Стручна и ваннаставна активност

Колегиница др Ђоровић бави се превођењем научних и стручних текстова и издања из области друштвено-хуманистичких наука, као и лектуром и коректуром монографских, уџбеничких и других публикација. Завод за унапређивање

образовања и васпитања именовао ју је за члана радне групе за преглед и стручну оцену уџбеничког комплета за учење италијанског језика за основну школу.

Била је члан организационог одбора и један од уредника Зборника радова са Друге међународне конференције *Језик струке: изазови и перспективе*, одржане на Филозофском факултету Универзитета у Београду 4. и 5. фебруара 2011. године, као и члан научног одбора I и II међународне конференције језика струке у организацији Словеначког удружења наставника језика струке 2017. и 2020. године.

Члан је уређивачког одбора међународног научног часописа *Scripta Manent, the journal of the Slovene Association of LSP Teachers*, као и часописа *Живи језици: часописа за стране језике и књижевности*, Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Рецензент је више прилога за часописе *Italica Belgradensia*, *Italica Wratislaviensia*, *Зборник Института за педагошка истраживања*, *Иновације у настави*, *Филолошки преглед*, *Наслеђе* и *Живи језици*.

Активно учествује у раду комисија и органа Филозофског факултета Универзитета у Београду. У периоду 2006/07. и 2007/08. обављала је функцију управника Кабинета за стране језике Филозофског факултета у Београду. Била је члан Савета Филозофског факултета од 2006. до 2008. За члана Кадровске комисије Филозофског факултета изабрана је први пут 2006, затим 2012. и коначно 2018. на период од три године. У периоду 2008/09-2011/12. била је члан Комисије за научну сарадњу Филозофског факултета.

Председница је Секције наставника италијанског језика Србије од 2018. и члан Друштва за примењену лингвистику Србије, као и Друштва за стране језике и књижевности Србије у оквиру којег је у периоду од 2009. до 2013. године била потпредседник Секције универзитетских наставника страног језика струке. У истом Друштву члан је Управног одбора, а од 2007. године у својству координатора за италијански језик руководи организацијом и спровођењем такмичења ученика основних и средњих школа у Србији у познавању страних језика.

Научно-истраживачки рад

Др Данијела Ђоровић аутор је и низа радова објављених у домаћим и страним часописима и онлајн издањима у којима је своја интересовања усмерила ка проблемима учења, усвајања и наставе страних језика, а посебно страних језика струке. У овом реферату издвајамо неке из богатог опуса колегинице др Ђоровић.

Радови објављени након избора у звање ванредног професора

Научна монографија

Монографија др Данијеле Ђоровић „Là dove il sì suona. Italijanski jezik u istoriji umetnosti“ прати и анализира настанак и историјски развој италијанског језика историје уметности од првих трактата из ове области до данашњих дана. Коришћењем исцрпне не само италијанске већ и светске литературе (књига садржи неколико стотина библиографских јединица), као и анализом примарних извора (корпус садржи преко стотину текстова из различитих епоха) ауторка је

свеобухватно описала италијански језик историје уметности из дијахронијске перспективе аргументовано илуструјући његова својства и оповргавајући све сумње о специфичности овог језика као језика струке. Монографија има 241 страницу рукописа и садржи следећа поглавља: Увод, Историја уметности и њен језик, Историјат језика историје уметности, Италијански као језик историје уметности данас – лексичке особености, Синтаксичке особености италијанског језика историје уметности и закључно поглавље. На крају монографије налазе се спискови извора и литературе.

У првом делу монографије ауторка је изузетно детаљно и прецизно описала историјат развоја италијанског језика струке с посебним нагласком на језику историје уметности. Понудивши сажет дијахронијски приказ настанка и сазревања италијанског језика струке, она је пружила живописну и богату слику овог језика навођењем примера из трактата и других дела о уметности почев од првих аутора. У том приказу истакла је, између осталог, важну улогу Ђорђа Вазарија и његових размишљања о језику и његову (изузетно рану будући да је у питању 16. век) развијену свест о постојању неког различитог језика у функцији струке и језика коришћеног у лепој књижевности: „Његово инсистирање на језику мајстора, на техничком језику, а не неком узвишеном, литерарном, за нас је значајно као сведочанство да аутономија језика уметности у односу на друге варијетете италијанског постоји већ у то доба. Није онда чудо што је читава Европа Вазарија читала у оригиналу (интегрални превод појавиће се тек у XIX веку) и тиме му обезбедила достојанство главног историографског модела, дуго незаобилазног за сваког ко се хватао у коштац с темама и питањима уметности“. На крају ове исцрпне анализе италијанског језика у историји уметности, ауторка посебну пажњу посвећује једном од најугледнијих жанрова литературе о уметности – уметничкој критици. Истиче њен рани настанак у 16. веку, указује на њен допадљив, али стилски изузетно комплексан језик чиме се он, на известан начин, приближава литерарном језичком изразу.

У средишњем делу монографије налази се обимно поглавље посвећено лексичким особеностима италијанског језика у историји уметности. Будући да је претходно поглавље сагледано из дијахронијске перспективе, ауторка се определила да се усредреди на степен развоја који је овај језички варијетет досегао у савременом добу те је лексика анализирана са синхронијског становишта. Колегиница Ђоровић је на аутентичном језичком материјалу утврдила „у којој мери се особености италијанског језика историје уметности уклапају у општи образац, креиран готово искључиво према моделу енглеског језика струке, а у којој се разилазе, творећи сопствени, специфични дискурс“. Након описа лексике језика струке уопште и њеног раслојавања према нивоу специјализованости, ауторка се посветила проблематици терминологије, и данас актуелној не само у оквиру изучавања језика струке већ и других дисциплина (као што су, на пример, студије о превођењу). Највећи допринос у овом поглављу представља веома богата и прецизна анализа састава италијанске лексике историје уметности (творбе различитих неологизама) са семантичким померањима и разликама својственим за овај језик. Посебна пажња посвећена је и међујезичким контактима, значају грчког и латинског језика за стварање терминологије, лексичком утицају других језика на италијански, али и присуству италијанизама из ове области у другим језицима.

Последње поглавље монографије посвећено је синтаксичким особеностима италијанског језика историје уметности. Као и у претходном поглављу, ауторка се прво осврнула на општу проблематику синтаксе језика струке, а затим је обрадила, на основу одабраног корпуса, њене карактеристике у италијанском језику. Закључак је да је синтакса у текстовима који се баве историјом уметности веома сложена (реченице су дуге, могуће су инверзије, уметнуте фразе или чак сложени периоди), попут оне која је заступљена и у осталим хуманистичким дисциплинама. Истичу је велика реторичност, али и нека нарочито заступљена својства као што су номинализација, именичка адјективација, кондензација (елипса морфосинтаксичких елемената, редукција релативних реченица, имплицитне глаголске структуре). На крају овог поглавља, ауторка отвара важну тему синтаксичко-стилских средстава (понављање, изражавање контраста и интензификација), које се ретко или никада не примењују у текстовима из егзактних наука, али се зато често запажају у језику струке.

Монографија др Данијеле Ђоровић „Là dove il sì suona. Italijanski jezik u istoriji umetnosti“ написана прецизним и научно строгим стилем, али и јасним и дотераним језиком, представља највећи допринос у изучавању италијанске научне прозе на нашим просторима. Ауторка је на основу мноштва примера из богате литературе која сеже до 15. века анализирала и описала настанак италијанског језика струке, а посебно језика историје уметности. Аргументовано је показала да овај варијетет оправдава свој статус и изискује непрестано бављење њим. Студија је посебно значајна јер, осим што нам пружа велики теоријски допринос у овој области, задовољава потребе наставе италијанској језика за студенте историје уметности, али и осталих хуманистичких наука.

Радови у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком – M24

Рад „Експликативни маркери у настави академског читања на италијанском језику“, објављен 2019. у часопису *Иновације у настави* XXXII, 2, 33–44 др Ђоровић је посветила истраживању метадискурса, као нарочитог облика интеракције између писца и читаоца путем различитих језичких и реторичких средстава која указују на организацију текста, присуство аутора у тексту, његов однос према садржају и читаоцима, што све може бити од помоћи у рецепцији и тумачењу текста. Циљ овог рада био је да се испита у којој ће мери студенти хуманистичких наука који уче основе италијанског академског језика бити у стању да препознају и користе један од најзаступљенијих типова метадискурских сигнала, експликативне маркере, чија је функција да појасне поједине сегменте текста и тако помогну бољем разумевању прочитаног. У истраживању су коришћене дескриптивноаналитичка метода и техника анкетања. Резултати истраживања показали су да је већина испитаника после краће експлицитне обуке о овом типу маркера била у стању да их у тексту пронађе и препозна, док је мањи број студената показао успех у функционалном коришћењу ових средстава приликом читања и рецепције текста. Овакав налаз објашњава се недовољно развијеним језичким компетенцијама испитаника за ову врсту задатка, али и комплексношћу

италијанског академског дискурса, његовом нелинеарношћу, великом лексичком густином и преовлађујућом хипотаксом.

Др Ђоровић се у свом научно-истраживачком раду бавила и лексиколошким питањима, и то у коауторском раду из 2019. године, с др Милицом Мирић „**Од госпоине папучице до христовог венца: морфосемантичка анализа религијски мотивисаних фитонима у француском, италијанском и српском језику**“. *Етноантрополошки проблеми* 14 (2), 693-714. У раду се кроз ономазиолошку анализу испитују деноминацијски поступци у именовању биљака у два романска и српском језику, и то на морфолошком, семантичком и мотивационом плану. Човек је одувек религији придавао велики значај, те је отуда и народни номинатор у религији налазио подстицаје за именовање флоре. У раду се посебно испитују фитоними који садрже хагиониме Богородица, Бог и Христ. Резултати истраживања показали су да је као извор мотивације најзаступљенији појам Богородице, те да је реч превасходно о биљкама чија су својства лековита. Утврђено је и да је метафоричка деноминација вршена на основу морфолошких или употребних одлика биљке или на основу предања. Поређењем фитонима у италијанском, француском и српском закључено је да се у романским језицима морфолошки и семантички слично креирају овакви називи, док се српски у том погледу разликује, будући да је реч о синтетичком, а не аналитичком типу структуре језика, као и о различитим културама.

Питањем односа језика струке и CLIL методе у контексту терцијарног образовања ауторке др Данијела Ђоровић и др Катарина Завишин бавиле су се у раду „**Integrating Elements of LSP Language Teaching and Methods in the Context of Tertiary Education**“, 1st International Conference of the Slovene Association of LSP Teachers 18–20 May 2017, Rimske Terme, Slovenia, *Scripta Manent* 13 (1), 26-44 који испитује могућности интегрисања елемената CLIL методе у наставу страног језика струке за студенте друштвено-хуманистичког профила. Емпиријско истраживање које је спроведено на Филозофском факултету у Београду показало је да, иако ова два приступа учењу страног језика полазе од другачијих поставки и перспектива, постоје аспекти који су им заједнички, као што су анализа потреба, учење засновано на контексту и задатку, оријентација на стручне садржаје и подстицање комуникативне и академске компетенције, те није незамисливо успоставити чвршће везе и могућности за интегрисање елемената једног приступа у други.

Радови у часопису водећег националног значаја – М51

У раду из 2020. године објављеном у часопису *Анали Филолошког факултета* Vol. 32 (2020), No. 1, 171-187. под називом „**Улога превођења у настави језика струке**“ др Данијела Ђоровић враћа се глотодидактичким темама и испитује какав је значај и која је улога вештине медијације у овом типу наставе страног језика. У раду се разматра питање превођења текста струке као методолошког поступка провере разумевања прочитаног на нижим нивоима учења страног језика. Ово експлоративно, квантитативно-квалитативно истраживање у ком су анализирана 134 превода студената друштвено-хуманистичког усмерења који уче италијански језик као језик струке у оквиру својих студијских програма, показало је да у раду на тексту струке превођење у специфичном

глотодидактичком контексту језика струке има за циљ извлачење кључних информација из текста и увежбавање глобалног и детаљног разумевања стручног текста, што доприноси развијању свести о језику струке, његовим специфичним термилошко-лексичким али и дискурским особеностима и поспешује когнитивне и метакогнитивне компетенције студената и боље разумевање прочитаног.

У коауторству са др Милицом Мирић др Данијела Ђоровић наставила је да се бави темом изучавања страних језика на универзитетском нивоу у раду **„Вишејезичност у студијским програмима факултета нефилолошке оријентације“** објављеном у часопису *Наслеђе* бр. 35, стр. 29-43. Циљ рада био је да се утврди стање учења страних језика на Универзитету у Београду у школској 2015/2016. години као и испитивање ставова наставника стручних предмета о вишејезичности, улози и месту страних језика у универзитетским курикулумима. У ту сврху примењена је документациона анализа података добијених са веб-страница факултета, као и кратак информативни упитник са питањима затвореног типа. Резултати су показали погоршање положаја страних језика у курикулумима испитиваних факултета, као и декларативно опредељење наставника за вишејезичност које, међутим, нема упориште у реалном стању и позицији страног језика у терцијарном образовању. Резултати истраживања показали су да је нужна темељна ревизија језичке политике у области учења страних језика на нефилолошким факултетима.

У коауторству са Слађаном Станојевић др Данијела Ђоровић објавила је 2020. у часопису *Филолошки преглед* (Књ. 47, Бр. 2, стр. 107-125. ISSN: 0015-1807) рад **„Семантичке вредности деминутива у италијанским књижевним текстовима ренесансе и барока“**. Ауторка полази од чињенице да су деминутиви у италијанском језику чест предмет лингвистичких и лингвопрагматичких проучавања која се најчешће спроводе из синхронијске перспективе и на некњижевном језичком материјалу. У овом раду испитују се семантичке вредности деминутива с нагласком на њихова конотативна значења у италијанском књижевном језику касне ренесансе, маниризма и барока. За потребе истраживања коришћен је дијахронијски морфолошки корпус MIDIA (Morfologia dell’Italiano in DIAcronia), односно његов поткорпус који обухвата књижевне текстове настале између 1533. и 1691. године. Резултати истраживања показали су да семантичке вредности испитиваних деминутива не само да не могу бити интерпретиране искључиво у денотативном књучу већ да их карактеришу разноврсне конотативне и асоцијативне компоненте значења потекле од различитих негативно или позитивно обојених вредносних судова, имлицираних у употреби у овом раду разматраних деминутива.

Радови у тематском зборнику међународног значаја. M14

Рад из 2021. **„Siena che grida, Perugia che macella: antropomorfizzazione letteraria delle città italiane nel linguaggio figurato di Miloš Crnjanski“** (U Jović, B. Riccarda, R. i Janjić D. (ur.): *Le città italiane nelle letterature del XX secolo*, 327-338) посвећен је имагинарном универзуму путовања Милоша Црњанског и сликама неких италијанских градова. Оне су навеле ауторку да обрати посебну пажњу на анализу језичких, реторичких и стилских средстава захваљујући којима су остале

незаборавне. Поставивши лексичко-семантички и когнитивни теоријски оквир истраживања, ауторка се бавила метафорама Милоша Црњанског којима аутор приписује појму града необичне семантичке вредности. Истраживање је спроведено на делима „Љубав у Тоскани“ и „Код Хиперборејаца“.

У раду др Данијеле Ђоровић и др Милице Мирић „**Светитељи и верски празници у контексту именовања биљака у француском, италијанском, енглеском и српском језику**“, 2020. У: В. Лопичић и Б. Мишић Илић (ур.) *Језик, књижевност, контекст*. Зборник радова с интердисциплинарне конференције Језик, књижевност, контекст, Ниш: Филозофски факултет, 201-212, ауторке се баве деноминацијом биљака и лексичком семантиком, овај пут у четири језика: италијанском, француском, енглеском и српском, с фокусом на фитониме настале под утицајем религије и народних веровања. Теоријски оквир за компаративну семантичку анализу јесте етнолингвистички. С обзиром да су испитивана два романска, један германски и један словенски језик резултати истраживања потврдили су почетну хипотезу да ће културни контекст битно одредити деноминацијске поступке и бити један од кључних фактора у лексичко-семантичкој анализи.

Саопштења са међународних скупова штампана у целини – МЗЗ

У раду из 2022. „**Међујезички утицаји на учење трећег језика: лексичко-семантички трансфер у академском писању**“ (Папрић, М. и др. (ур.) *Language – Profession – Science – 2.1. Fifth International LSP Conference, Belgrade 2021. University of Belgrade, Teacher Education Faculty, 173-189*) ауторка се бави процесом учења и усвајања трећег језика који се, као и сваког следећег, разликује од учења првог страног језика, услед постојања више могућих извора трансфера. У раду се испитује утицај првог страног језика на учење италијанског као трећег језика на терцијарном нивоу. Циљ истраживања јесте да се кроз анализу 40 резимеа текста струке утврди да ли постоји лексичко-семантички трансфер из претходно ученог страног језика у академском писању студената. Резултати истраживања указују на постојање лексичко-семантичког трансфера из првог страног језика, што није нужно негативно, већ може, кроз експлицитну обуку и контрастивну анализу, да послужи за подизање свести о међујезичким утицајима у учењу страних језика.

У коауторству са др Наташом Јанковић др Данијела Ђоровић бавила се и питањима европског система преноса бодова и методама доделе ЕСПБ бодова према исходима учења у нашим условима у раду из 2018. године „**Бодовна вредност страног језика струке на Београдском универзитету**“ (А. Вујовић, С. Шипрагић Ђокић и М. Папрић (ур.) *Страни језик струке и професионални идентитет*. Зборник радова с Четврте међународне конференција језика струке. Београд, Друштво за стране језике, 119-139). Резултати истраживања показали су да се на факултетима Универзитета у Београду среће често погрешна додела бодовних вредности предмету *Страни језик струке* на нефилолошким факултетима (а приори додељивање бодова само на основу статуса предмета, престижа наставника, уклапања у укупни збир бодова и сл.) која одступа од препоручених приступа утврђивања бодовне вредности по Болоњској декларацији и осталим релевантним документима везаним за европски систем преноса бодова.

Саопштења са националних скупова штампана у целини – М63

У раду из 2020. „Усмене презентације студената у настави италијанског као језика струке“ (Шаренац Стаменковић, Ј. и др. *Нови правци истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама*, тематски зборник, Универзитет у Нишу, 607-622) др Данијела Ђоровић бави се усменом презентацијом као једним видом усмене продукције ученика страних језика и важним елементом у евалуацији њихових језичких и комуникативних постигнућа. У раду је најпре дат осврт на изучавање страног језика струке за потребе студената друштвено-хуманистичких наука с посебним акцентом на усмене презентације, које чине неизоставни сегмент наставе и предиспитну обавезу студената Филозофског факултета Универзитета у Београду још од 2006. године. Затим је приказано истраживање спроведено на овом факултету на узорку од 35 презентација које су током 2017/2018. и 2018/2019. године реализовали студенти друштвено-хуманистичких наука, који уче италијански језик струке. Циљ истраживања био је да се испита квалитет и ефикасност усмених презентација студената као облика наставне активности и предиспитне обавезе. У раду је примењена квалитативна методологија: метод анализе садржаја и метод посматрања. Као инструменти коришћене су чек-листе и нумеричке и дескриптивне скале осмишљене специфично за ово истраживање. Резултати истраживања указују на то да поред неспорних позитивних ефеката, припрема, извођење и оцењивање презентација овој категорији студената често доноси велике изазове и потешкоће које могу довести у питање њихову корисност и оправданост. Као основни проблем у реализацији овог задатка издваја се недовољно висок ниво језичких компетенција студената.

У раду из 2020. „Универзитетска настава страног језика струке: развој отвореног курикулума“ (Парезановић, Т. и Л. Николић: *Филолошки видовици 1* Зборник радова са првог научног скупа националног значаја, Београд: Алфа БК Универзитет, 55-68) др Данијела Ђоровић бави се изучавањем страних језика на универзитетима у Србији за потребе струке и науке, али и питањима и полемикама везаним за овај предмет будући да ни даље не постоји општеприхваћен курикуларни оквир за ову врсту наставе страних језика. То никако не значи да се наставници језика струке на универзитету не залажу да на што примеренији, савременији и ефикаснији начин осмисле наставу, упркос различитим, мање или више драматичним, околностима у којима се страни језик као предмет крајње неизвесне судбине и статуса на појединим факултетима налази у последњих десетак година. У раду се испитују могућности развоја отвореног курикулума, израслог на идејама прогресивног образовања, хуманизма и конструктивизма. Отворени курикулум није утврђен строго попут традиционалног, затвореног. У дефинисању курикуларних садржаја учествују у све значајнијој мери и ученици, као равноправни учесници наставног процеса. Циљеви се схватају динамично, кораци нису обавезни већ су пре понуђени као могући избори који се остварују у зависности од специфичне наставне ситуације и потреба ученика. У раду се разматра курикулум италијанског језика струке на Филозофском факултету Универзитета у Београду, који више од петнаест година стреми ка већој

отворености и флексибилности, а испитани су, анализирани и приказани и ставови студената у вези са оваквом врстом курикулума.

Радови објављени пре избора у звање ванредног професора

Научна монографија

Кандидаткиња др Ђоровић је 2015. године објавила монографију „**Анализа потреба у настави страног језика струке**“ као оригинално монографско дело које веома исцрпно и критички зрело описује све појаве везане за наставу страног језика струке. Посебну пажњу ауторка Ђоровић усредсређује на анализу потреба ученика и развоја курикулума у настави страних језика, са посебним освртом на језик струке, што је тема којој је др Данијела Ђоровић посветила своја вишегодишња истраживања.

Анализа потреба је тема у настави страних језика која постаје веома актуелна крајем прошлог века, са постављањем ученика у центар наставног процеса. Анализа потреба се сматра једном од кључних фаза у систематском креирању курикулума, планирању образовних програма уопште, а нарочито курикулума страног језика. У настави страних језика анализа потреба заузима посебно важно место као базични чинилац утемељења теорије и праксе у настави језика. Др Ђоровић се овим проблемом бави усредсређена превасходно на наставу језика струке, где се анализа потреба такође доживљава као кључни елемент и незаобилазни корак у постављању успешног наставног оквира. Ова област је веома значајна и у светлу актуелних интер и трансдисциплинарних истраживања у областима које се тичу образовања и наставе језика у образовном кругу сваког појединца током иницијалног професионалног академског образовања, али и као основа за даљи професионални развој у контексту целоживотног учења. Рукопис монографије има 252 стране и састоји се из три координисана и примерно постављена дела.

Први део књиге, као неопходна основа за даљи развој истраживања ауторке у овом делу, бави се историјским погледом на теоријске поставке концепта анализе потреба. У другом делу књиге анализирани су методолошки аспекти анализе потреба: како се изводи анализа потреба, који су основни кораци у припреми и извођењу анализе потреба, како се постиже утврђивање филозофских претпоставки анализе потреба, утврђивање типова информација које ће се прикупљати, ограничавање анализе потреба, утврђивање фокуса анализе потреба, утврђивање методологије рада, ваљаност квантитативне и квалитативне анализе потреба, одређивање узорка, извођење анализе потреба кроз прикупљање података с нагласком на изворе за прикупљање података и методе прикупљања података. Трећи и последњи део књиге посвећен је истраживању др Ђоровић, анализи потреба спроведеној на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Учесници овог истраживања су студенти друштвено-хуманистичких наука којима је страни језик струке обавезан предмет на основним студијама. Уз студенте, у истраживању су учествовали и наставници стручних предмета истог факултета. У овом делу рада ауторка је применила теоријско-методолошке поставке о анализи потреба изнесене у претходним деловима књиге и повезала их са искуствима из праксе. У истраживању је користила аутоетнографски метод, промишљање о

сопственој пракси и пракси других, критичку анализу, али је укључила и своја лична, драгоцене искуства дугогодишњег наставника.

Након упознавања с контекстом, релевантном литературом и увидом у постојеће стање, ауторка износи опште информације о настави италијанског језика на Филозофском факултету, токовима курикуларне реформе и усклађивању програма учења страног језика на универзитету са захтевима Болоњске декларације, затим излаже о припреми за анализу језичких потреба студената Филозофског факултета, износи резултате интервјуа с наставницима страног језика и представницима управе факултета и администрације, анализује језичке потребе студената. Из перспективе студената, одређује полазне основе и предмет, циљ и хипотезе и методологију истраживања, нуди резултате истраживања и тумачи резултате, затим анализује језичке потребе студената из перспективе наставника стручних предмета. Користи добијене резултате у конципирању измена курикулума које ће бити унете у нови модел наставе језика струке за студенте друштвено-хуманистичких студија. Др Ђоровић у даљем тексту износи вредносни систем концепције курикулума, опште принципе предложеног модела, циљеве учења страног језика струке према новом моделу, исходе учења страног језика струке према новом моделу, садржаје и основна дидактичко-методичка начела модела, начине стицања језичких знања, стратегије и технике учења, социјалне облике наставе, типове наставних задатака, закључке у вези са заступљеношћу матерњег језика у односу на циљни језик. Бави се и позитивним трансфером знања првог на учење другог страног језика, поступањем са грешкама, а говори такође и о наставним средствима, вредновању и процени курса.

Своју монографску студију др Ђоровић закључује запажањима о актуелним језичким потребама студената Филозофског факултета, поредећи нове са резултатима сличног истраживања обављеног десет година раније, нудећи своје сагледавање пропуста, позитивних ефеката и дајући смернице за будућност.

Књига садржи богату традиционалну али и најсавременију литературу из области којом се бави од око 240 јединица. Обогаћена је прилозима у којима су инструменти којима је рађено припадајуће истраживање, опремљена индексом појмова који омогућава лакшу проходност и потпуније сналажење у делу. Веома су корисни за даљу дивулгацију дела и његов пласман изван локалног научног простора и опширни сажетци дела на енглеском и италијанском језику.

Монографско, оригинално научно дело др Данијеле Ђоровић је пионирског карактера у нашој научној средини која се бави примењеном лингвистиком, наставом страних језика, а посебно страним језиком струке. Овај драгоцен рад успео је да створи валидан резултат у интердисциплинарном простору између лингвистике, педагогије, психологије, антропологије и методике наставе страних језика, доказујући снагу примењено лингвистичких истраживања и потребу дефинисања и институционалног учвршћивања ове дисциплине у нашем научном кругу. Књига др Данијеле Ђоровић поседује и посебне стилске квалитете јер се истиче јасноћом и живошћу изражавања, којима ауторка постиже да не тако популарна и блиска научна материја привуче пажњу својим динамичним и спонтаним начином општења са читаоцем.

Поглавље у научној монографији

У свом раду „**Специфичности наставе италијанског језика за студенте друштвених и хуманистичких наука на Филозофском факултету у Београду**“ (Филиповић Ј. и О. Дурбаба (ур.). *Језици у образовању и језичке образовне политике*. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2014, 249-267) др Ђоровић представља дугу традицију наставе страних језика на Филозофском факултету у Београду, где се изучава од 1961. године. Настава италијанског језика за студенте друштвено-хуманистичких наука специфична је по циљу учења усмереном превасходно на језик струке – овладавање општенаучним дискурсом и термилолошким системом одређених научних области – али подразумева, поред језичких способности, и стицање прагматичке и социокултурне компетенције неопходних за укључивање у академски и професионални живот. У програмирању, организацији и извођењу наставе, у складу са савременим достигнућима глотодидактике, води се рачуна да студент са својим специфичним потребама и циљевима буде увек у центру наставног процеса.

Радови у часопису међународног значаја – M23

Рад “**La frase scissa nell’insegnamento dell’italiano per gli studenti di scienze umanistiche**“ (*Scripta manent*, Journal of Slovene Association of LSP Teachers 10/1, 2015, 2-20) бави се употребом такозваних расцепљених реченица (итал. frasi scisse) у академским текстовима на италијанском језику и њиховом рецепцијом, нарочито код студената хуманистичких наука који уче италијански језик за посебне намене у оквиру својих студијских програма. Будући да имају веома комплексну структуру, расцепљене реченице могу бити озбиљна препрека разумевању текстова струке писаних на италијанском. Резултати акционог истраживања спроведеног на узорку који су чинили студенти историје и историје уметности указују на то да је за боље сналажење у тексту и разумевање ове синтаксичке структуре неопходна експлицитна обука која би студентима пружила више прилика да истражују овакве форме и специфичности употребе расцепљених реченица у аутентичним стручним текстовима. Добијени резултати указују на то да, ако се студенти охрабре да сами раде на тексту истражујући и анализирајући пронађене примере оваквих реченица, да о њима дискутују како кад је реч о форми тако и употреби, постиже се већи степен свести о њиховом функционисању. Осим тога, описани приступ, заснован на идеји *learning by doing*, може имати позитивне ефекте не само на усвајање неких сложених синтаксичких конструкција већ и на бољу организацију учења и подстицање мотивације за учење код студената.

Радови у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком – M24

Заједно са М. Мирић, кандидаткиња Ђоровић је у раду „**Настава страних језика на универзитету: сарадња наставника језика струке и наставника стручних предмета**“ (*Настава и васпитање*, вол. 64, бр. 3, 2015, 507-520) истражила у којој мери и у ком виду постоји сарадња наставника стручних предмета са наставницима страног језика у универзитетској настави. Циљ је био и

да се испита да ли и на који начин наставници стручних предмета виде корист од заједничког рада на стручним предметима. Истраживање је спроведено анкетирањем наставног особља факултета Универзитета у Београду. Подаци су прикупљени упитником конструисаним за потребе истраживања. Резултати показују да је сарадња ретко и неформално заступљена, као и да мали број испитаника види корист од укључивања наставника језика у наставу струке. Остварена сарадња сагледавају се више кроз ненаставне активности (лектура, коректура, превођење), што указује на недовољно развијену свест наставника стручних предмета о универзитетској настави језика струке, као и о улози наставника страних језика. Добијени резултати упућују на закључак да у нашој средини још увек није шире препознат значај сарадње која би унапредила наставни процес и оспособила студенте за функционално бављење струком.

Рад „Вештина читања и развијања вокабулара за специфичне потребе у настави језика струке на универзитетском нивоу“ (*Теме: часопис за друштвену теорију и праксу*, год. 35, бр. 3, 2012, 820-836), бави се посебностима наставе страних језика на универзитетском нивоу која има своје оправдање у специфичним, стручно оријентисаним језичким знањима и вештинама које стичу будући стручњаци кроз пажљиво осмишљену и програмирану наставу. У курикуларној реформи, значајно место припада избору садржаја курсева језика струке, а у њима опет важна је улога вештине читања, као кључне, али свакако не једине вештине неопходне за образовање и усавршавање савременог стручњака. Циљ ове вештине јесте оспособљавање студената да обаве одређене задатке (да науче нешто, дођу до информација, оспособе се да нешто изведу или прикупе потребан материјал за дискусију, писање, учење). Текст, као преносник информација, више није крајњи циљ, већ средство којим се стиже до циља. Унапређивање процеса читања и разумевања стручног текста подразумева развијање когнитивних и метакогнитивних способности попут очекивања, предвиђања, формулисања хипотеза и закључака, као и коришћење ванјезичких ресурса. У раду се разматра специфичност вештине читања и развијања вокабулара у настави језика струке и дају примери конкретних наставних активности.

У коауторству са М. Мирић др Ђоровић објавила је рад **„Језичке потребе студената нефилолошке оријентације сагледане кроз искуства наставника стручних предмета“** (*Настава и васпитање*, вол. 60, 2011, бр. 1, 23-35) у коме се бави наставом страног језика струке на универзитетском нивоу која се сматра интегралним делом образовања сваког припадника академске заједнице. Приликом израде планова и програма језика струке требало би јасно идентификовати и прецизно формулисати очекиване циљеве наставе. Искуства наставника стручних предмета у учењу и коришћењу страног језика струке могу пружити бољи увид у реалне потребе студената и помоћи успешнијем планирању и програмирању наставе. У раду се настоји да се истраживањем личног искуства наставника стручних предмета на Универзитету у Београду испита која су језичка знања и које вештине најважније за стручњаке нефилолошке оријентације. Ауторка закључује да би савремени курикулум језика струке требало да укључи и овај аспект анализе.

У раду „Неке специфичности вредновања превода студената у оквиру наставе језика струке“ (Вучо, Ј. (ур.) *Евалуација у настави језика и књижевности*. Универзитет Црне Горе, Никшић, 2008) ауторка сматра да евалуација превођења у оквиру наставе страних језика струке као један од елемената мерења постигнућа студената не може да претендује на потпуну објективност. Навођењем и објашњавањем типологије грешака током наставе даје се могућност студенту да се усредосреди на извесне проблеме који се систематски јављају. Ауторка сматра да понуђени модел евалуације који по одређеним параметрима класификује могуће грешке, свакако треба најпре испитати у пракси, имајући у виду и потребе студената, а затим евентуално модификовати према датом оквиру и конкретној ситуацији у којој се наставни процес одвија.

У раду „Однос студената хуманистичких наука према страним језицима“ (*Настава и васпитање*, Vol.4-5, 448-464 2004) др Ђоровић бави се питањима везаним за ставове студената према учењу страног језика у оквиру студија, њиховом односу према том предмету, очекивањима и потребама које имају. Обимно истраживање спроведено на Филозофском факултету у Београду у коме су учествовали студенти свих нивоа студија показало је како различите стране језике понуђене на терцијарном нивоу образовања перципирају студенти. Такође, рад испитује и у колико мери студенти језик који уче на универзитету виде као другачији од општег језика, тј. као језик струке. Резултати су показали да у нашој средини још увек концепт језика струке није довољно јасан студентима, нарочито на нижим нивоима студија, и да је неопходно да се што раније на претходним нивоима образовања подучава о разлици и односу страног језика за опште потребе и страног језика за специфичне, академске и професионалне, намене.

Још једно поље истраживања којим се бави кандидаткиња Ђоровић представља историја италијанског језика. У раду „**Le particolarità sintattiche e stilistiche nella prosa del Machiavelli**“ (*Italica Belgradensia* Vol.5-6, 33-128. 2004) др Ђоровић испитује особености Макијавелијевог дискурса. Макијавелијев језик своју јединственост дугује смелој мешавини облика и структура наслеђених од књижевне традиције на латинском језику средњег века и ренесансе и ефектног, живог, говорног фирентинског језика. Основна одлика Макијавелијевог прозног дискурса јесте линеарна синтаксичка организација, која одудара од пирамидалне, својствене средњовековној синтакси. На корпусу Макијавелијевих прозних текстова, ауторка истражује специфичности његове синтаксе као што су: доминантна паратакса, период у облику „полинома“, дихотомне структуре карактеристичне за Макијавелијев дилематски поступак, као и инфинитивне структуре, негативне конструкције, и на крају стилистичке поступке попут јукстапозиције, инверзије, акумулације, интензификације и сл.

Радови у часопису водећег националног значаја – М51

Рад „**L’italiano delle scienze umanistiche: alcune particolarità del lessico**” (Nasleđe, br. 29, 2014, 237-250) проучава лексичке особености италијанског језика хуманистичких дисциплина, који је, чини се, нешто ређе био предмет истраживања

проучавалаца језика струке, услед невелике удаљености од општег језика, мада се у последње време то мења. Језик хуманистичких наука се развија и адаптира новим околностима, али исто тако задржава многе традиционалне карактеристике једног посебног језика, језика културе у ширем смислу. Служећи се аналитичко-дескриптивном и компаративном методом, у овом раду кандидаткиња др Ђоровић је покушала да опише неке од најзначајнијих особености лексике италијанског за хуманистичке науке које доприносе стварању карактеристичних језика историје, филозофије, лингвистике, историје уметности, археологије и антропологије. За потребе рада коришћен је корпус текстова из хуманистичких области који се као обавезни материјал користи за изучавање језика струке на Филозофском факултету у Београду.

Рад објављен у коауторству са Н. Лалић, **„Однос ученика према учењу италијанског као страног језика у основној школи“** (*Иновације у настави*. Учитељски факултет, Београд, Vol.23, 79-86, 2010), приказује резултате истраживања о односу ученика млађег узраста према учењу италијанског као страног језика. Истраживање је реализовано на узорку ученика петог и седмог разреда три основне школе у Србији. Ауторке су у истраживању пошле од претпоставке да се однос према страном језику може мењати у зависности од узраста, дужине учења, сложености захтева који се постављају пред ученика, као и од начина рада у настави. Добијени налази показују да социокултурни и интеркултурни аспекти учења италијанског језика највише занимају ученике и на тај начин одређују њихов однос према италијанском језику.

Радови у часопису националног значаја – М52

У раду **„Текст као интеракција: могуће импликације на наставу страних језика“** (*Philologia* Vol.6: 77- 84, 2008) др Ђоровић говори о прилагођавањима у настави које неминовно захтева доба вртоглавог напретка у области информационих технологија, ера хипертекста, када је неминовно напуштање статичног, линеарног и једностраног приступа писаном дискурсу. Савремени читалац, захваљујући развијеним когнитивним метакогнитивним, текстуалним и интертекстуалним компетенцијама, спреман је да тексту приђе проактивно, да са писцем успостави дијалог и омогући динамични и целисходни проток информација. У домену наставе страних језика овакво поимање текста може допринети преиспитивању традиционалног приступа настави читања и разумевања писаног дискурса. Наставне активности које полазе од текста не треба да буду срачунате искључиво на проверу језичких компетенција, већ на развијање активнијег односа према структури и организацији дискурса. Ауторка их у овом раду предлаже, напомињући да њихову изводљивост и сврсисходност треба утврдити на основу резултата емпиријских истраживања спроведених у учионици.

Саопштења са међународних скупова штампана у целини – М33

У раду из 2014. **“Italian for social sciences and humanities at tertiary level in Serbia: Challenges and prospects”** кандидаткиња се бави значајем изучавања

страног језика не за опште, већ за посебне, дисциплинарно оријентисане, намене. У раду се даје увид у тренутну ситуацију у учењу италијанског језика за потребе студената друштвено-хуманистичких наука на универзитетима у Србији, и то у погледу различитих аспеката овог курса додипломских студија као што су мотивација студената, њихове потребе, ниво језичког знања и познавања струке, методе учења и подучавања, исходи учења, материјали који се користе у настави, евалуација и други елементи везани за развој курикулума. Теоријска перспектива од које се полази у овом раду подразумева схватање учења страног језика на терцијарном нивоу као контекстуализованог, колаборативног, персонализованог и све више и више аутономног процеса који је пре свега усмерен на ученика.

У раду „**(Mis)understanding Italian phrasemes in Italian history text**“ из 2013. приказују се прелиминарни резултати квалитативног истраживања везаног за фразеолошке јединице присутне у текстовима струке из области историје, а које стварају проблем у настави читања студентима који уче италијански као страни језик за посебне намене у оквиру студија на Филозофском факултету. На корпусу текстова преузетих из три уџбеника историје писаних на италијанском, ауторка је покушала да идентификује и затим класификује најпроблематичније фраземе који се често јављају у тексту ове струке, као и да тумачи најчешће дилеме и грешке у разумевању које се уочавају у настави италијанског језика за ове студенте. Први корак ка превазилажењу овакве препреке у разумевању и читању стручног текста за студенте који нису филолошки оријентисани састоји се у освешћивању овог језичког феномена код студената путем рада на аутентичном језичком материјалу, изабраном у складу са студентским афинитетима, потребама и знањима струке и припремљеном тако да се може користити у учионици. Предложене су и неке могуће наставне активности које укључују препознавање и усвајање неких италијанских фразема који се често појављују у историјским текстовима.

У раду „**Il diario dell'apprendimento individuale - un passo verso l'autonomia o una perdita di tempo? Analisi di un'esperienza**“ (*Italica Belgradensia*, no. 1, 2013, 324-335) кандидаткиња др Ђоровић излаже о аутономији у учењу страног језика тврдећи, у складу са Холековим ставовима, да постати аутономан у учењу једног страног језика значи преузети одговорност за сопствено учење. Аутономни ученик требало би не само да буде у стању да дефинише садржаје и изабере методе и технике које ће у учењу користити, већ и да научи да прати и вреднује сопствено напредовање. Један од инструмената који се често помињу као неопходни за постизање одређеног нивоа аутономије у учењу јесте ученички дневник, као својеврсно средство за саморефлексију, кадро да учини јаснијим, транспарентнијим процесе који се одвијају док се језик учи. Имплементација овог инструмента, међутим, може бити у пракси често отежана због отпора који ученици имају према идеји да на себе преузму обавезу писања дневника. Овај рад описује једно искуство у коришћењу дневника учења као средства за ауторефлексију у области учења страног језика за посебне потребе.

У раду „**Nastanak i razvoj italijanskog jezika struke**“ (Jezik struke: izazovi i perspektive: zbornik radova = Language for Specific Purposes: challenges and prospects:

book of proceedings /urednice Ingnjačević, A. i dr., Beograd: Društvo za strane jezike i književnosti Srbije = Foreign Language and Literature Association of Serbia, (2011). 752-761) др Ђоровић разматра језик струке као варијетет једног језика, постављајући га као посебан вид употребе једног језика, јер не располаже некаквим сопственим средствима непостојећим у општем језику, већ јединице и категорије општег језика употребљава на другачији, специфичан начин у посебне сврхе. Језик струке у Италији није у потпуности занемарено поље истраживања, али показује неке специфичности које сведоче о потреби нових систематичнијих напора да се овај варијетет савременог италијанског језика испита, опише, нормира и подучава. У раду се испитује настанак и развој италијанског језика струке: од диференцијације италијанског језика према специфичним потребама говорника: занатлија, мајстора и предузимача, још увек изузетно блиском општем говорном језику, с обиљем дублета, персонализованих форми и метафора али са одређеним мање или више разрађеним репертоаром стручних израза, преко развоја писаног италијанског са елементима стручног језика који се може се пратити од настанка првих италијанских универзитета у Болоњи и Пизи, и трактата из филозофије, медицине, астрономије, ботанике и зоологије па све до данас када се развој језика струке раслојава вертикално и хоризонтално, прати најновија достигнућа у различитим областима и трансформише под утицајем енглеског, као доминантног језика струке на глобалном нивоу.

У раду **„Електронски корпуси у настави језика струке – различите активности за различите ученике“** (Вучо, Ј. (ур.) *Индивидуализација и диференцијација у настави језика и књижевности*. Зборник радова Филозофског факултета Универзитета Црне Горе, Никшић 361-373, 2009) др Данијела Ђоровић дискутује о коришћењу електронских корпуса и конкорданција у наставни страних језика у савременој глотодидактици које, иако присутно у литератури, још увек није у довољној мери заживело у пракси. Будући да собом носи промену традиционалних улога ученика и наставника и промену приступа учењу од дедуктивног ка индуктивном, овај метод рада изискује неминовно систематску и планску диференцијацију и индивидуализацију у настави. У раду се испитује могућност увођења овог приступа у наставу страног језика струке, корак по корак, и у складу са језичким потребама и индивидуалним афинитетима и стиливима учења студената.

Један од кључних фактора подстицања аутономије код ученика јесу њихови наставници који добијају активну улогу у истраживању наставног процеса. Заузимајући позицију истраживача сопствене праксе наставници су у прилици да на нови начин сагледају и промишљају све оно што се одиграва у учионици. У раду **„Наставник као истраживач сопствене праксе: шта о Олрајтовим принципима експлоративне праксе мисле наши наставници“** (Вучо, Ј (ур.) *Аутономија ученика и наставника у настави језика и књижевности*. Зборник радова Филозофског факултета Универзитета Црне Горе, Никшић, 31-41, 2010) др Ђоровић пружа увид у Олрајтов концепт експлоративне праксе као покушај да се наставницима који су на то спремни понуди отворен и динамичан модел понашања како би истражили одређена подручја наставе и учења страног језика користећи се

искључиво наставним активностима које се одвијају у учионици, а не стандардним академским техникама карактеристичним за акционо истраживање. У раду се испитује однос наставника италијанског језика према овако осмишљеном увођењу истраживачке перспективе у нашу школску праксу.

О метадискурсу као својеврсном виду интеракције између писца и читаоца текста постоје бројне дескриптивне и компаративне студије, док мање има експлоративних студија, нарочито уколико искључимо оне које се баве енглеским језиком. Рад „**Метадискурс у настави језика струке**“ (Вучо, Ј. et al.(ур.) *Језик струке: теорија и пракса*, Зборник радова. Универзитет у Београду: 663-676, 2009) представља експериментално акционо истраживање чији је циљ да се укаже на значај метадискурса за стицање способности читања и разумевања текстова струке и испита да ли постоји потреба за експлицитним подучавањем метадискурса у оквиру наставе језика струке. Истраживање је спроведено на групи студената хуманистичких наука који уче италијански језик као језик струке на студијама.

У раду „**Аутономија у учењу страног језика у нашим условима – једно искуство**“ (Точанац, Д., М. Јовановић (ур.) *Примењена лингвистика*. Друштво за примењену лингвистику Србије и Филолошки факултет Универзитета у Београду. Београд: 322-333, 2008) описан је један могући модел учења страног језика на принципима аутономије у учењу, примењен у раду са студентима хуманистичких наука који уче италијански као страни језик на студијама.

У раду „**Резиме на матерњем језику – могућа техника за проверу разумевања у раној фази наставе језика струке**“ (*Language for specific purposes*, Conference Proceedings, Подгорица: University of Montenegro, Institute for Foreign Languages: 35-42, 2007) кандидаткиња Ђоровић испитује могућност да се у настави страног језика струке као једна од техника провере разумевања аутентичног текста користи резиме на матерњем језику. Будући да је резиме на матерњем језику нека врста апроксимативног превода и синтетичке преформулације оригиналног текста, ова се техника може применити и у раним фазама учења језика струке, за разлику од резимеа на страном језику који за студенте обично представља далеко веће потешкоће и стога није лако примењив као техника провере разумевања све док студенти не постигну завидан ниво језичке компетенције на датом страном језику.

Саопштења са националних скупова штампана у целини – М63

Др Данијела Ђоровић, у раду „**Маркери валидности у италијанском академском дискурсу**“ (*Језик, књижевност, вредности : језичка истраживања : зборник радова / уреднице Биљана Мишић Илић, Весна Лопичић, Ниш: Филозофски факултет, 2013, 263-278*) осветљава метадискурс, као специфичан вид интеракције између писца и читаоца текста. У овом раду се кроз истраживање контрастивног типа у италијанском академском дискурсу испитује специфични вид изражавања ауторовог става – маркер валидности, важан елемент интерперсоналног дискурса установљен и описан још у раној фази истраживања маркера дискурса, у једној од првих класификација Вилијама Ванде Копла (Vande

Korple 1985). Присуство и специфичности употребе маркера валидности у италијанском језику анализирано је на корпусу академских текстова из области друштвено-хуманистичких наука.

Кандидаткиња др Ђоровић је у коауторству с К. Завишин објавила рад **„Значај когнитивних академских језичких вештина (CALP) за академску комуникацију на страном језику“** (*Језик, књижевност, комуникација : језичка истраживања*: зборник радова, уреднице: Биљана Мишић Илић, Весна Лопичић. Ниш: Филозофски факултет, (2012). 519-534) у коме су истражена два типа компетенција које ученик може развити у зависности од примењених приступа и метода у настави страних језика: основне међуљудске комуникативне способности и когнитивна академска језичка способност. На примеру наставе италијанског језика на Филозофском факултету и у оквиру билингвалне наставе Треће београдске гимназије у раду је приказан један могући приступ којим се код ученика подстиче веће когнитивно ангажовање и функционално учење страног језика за прецизно дефинисане комуникативне и академске потребе. Реч је о значајној промени у наставном процесу у којем учење страног језика престаје да буде само себи циљ. Ученици се подстичу да остварују све ефикаснију комуникацију која превазилази опште језичке потребе и задире у сферу учениковаог академског и касније професионалног усмерења, што доприноси развоју и достизању CALP компетенције.

У раду **„Примена савремених информационих технологија у настави италијанског као страног језика струке на универзитетском нивоу“** (*Језик, књижевност, промене : језичка истраживања : зборник радова / уреднице Биљана Мишић Илић, Весна Лопичић. Ниш: Филозофски факултет, 2010, 283-286*) у коауторству са А. Ђеновези Богићевић, говори се о улози савремених информационих технологија у настави страних језика. Настава језика струке у том погледу није изузетак. У раду су представљена нека од бројних средстава тренутно доступних и у нашим условима, која се могу применити у настави страног језика (овде италијанског) за потребе струке на универзитетском нивоу. Понуђени су и конкретни примери активности усмерених на развијање језичких способности (како рецептивних тако и продуктивних) и на подстицање аутономије ученика у процесу усвајања страног језика. Узимају се такође у обзир когнитивне и афективне одлике андрагогијске дидактике, као и особености наставе страних језика на нефилолошким факултетима.

У коауторству са В. Јанковић, др Данијела Ђоровић написала је рад **„Настава италијанског језика на нематичним факултетима: очекивања и потребе студената“** (*Савремена проучавања језика и књижевности. Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу. 463-472, 2009*). Ауторке тврде да се образовање модерног стручњака не може се замислити без одговарајућег нивоа функционалног познавања страног језика струке. Основ за креирање силабуса, наставних материјала и задатака за овај профил ученика страних језика у великој мери зависи од доброг познавања и поштовања њихових специфичних потреба. Полазиште у анализи потреба ученика страног језика јесу однос према језику који се изучава и

очекивања која имају од оваквог предмета. Сprovedено истраживање показало је да студенти нефилолошких факултета који уче страни језик у оквиру студија имају генерално позитиван став према учењу страног језика на студијама, али да истовремено нису сасвим свесни специфичности изучавања језика струке, као ужестручно усмереног и функционално јасно дефинисаног учења језика за академске и професионалне потребе.

О проблемима у превођењу текста струке који могу бити изазвани не само неадекватном лингвистичком компетенцијом, већ и недовољним познавањем организације датог дискурса говори се у раду **„Превосење у настави језика струке – улога дискурских образаца“** (*Languages and Cultures in Contact. Conference Proceedings*. Подгорица: University of Montenegro, Institute for Foreign Languages: 370-375, 2009. Усвајање одређених дискурских образаца помаже у идентификовању и решавању проблема везаних за разумевање, тумачење и превосење текста струке. За потребе овог рада анализирани су преводи студената друштвено-хуманистичког усмерења из области историје, социологије, историје уметности и педагогије који показују да, без експлицитног подучавања о специфичној организацији академског дискурса, студенти најчешће нису у стању да препознају и адекватно користе неке дискурсне обрасце.

У сарадњи са коауторком Н. Лалић, др Ђоровић је објавила рад **„Неке специфичности наставе италијанског језика на основношколском узрасту“** (*Зборник Института за педагошка истраживања*. Vol.42, бр.1, 150-164, 2010) где се говори о неким специфичностима учења и подучавања страног језика са нагласком на социокултурни аспект и функционалну употребу језика као основни циљ наставе. У раду су изложени резултати једног дела ширег емпиријског истраживања које испитује однос ученика основне школе према учењу италијанског као страног језика. Циљ истраживања односи се на идентификовање компетенција које ученици стичу учећи овај језик и могућност примене језичких знања и вештина у реалним ситуацијама интеракције ученика са припадницима друге културе, као и идентификовање тешкоћа у учењу. Узорак је чинило 185 ученика петог разреда и 110 ученика седмог разреда из три основне школе у којима се италијански језик учи најдуже. Налази истраживања показују да постоји почетни позитиван став према учењу италијанског језика и осетљивост за ванлингвистичке и културолошке елементе наставе страног језика. Ученици су указали на потребу за активнијим учешћем у настави и избору наставних садржаја, за савременијим приступима учењу и за већим степеном применљивости језичких знања и вештина у реалним животним ситуацијама.

У раду **„Коришћење конкорданци у настави страног језика струке“** (Вучо, Ј (ур.) *Мултидисциплинарност у настави језика и књижевности*. Зборник радова Филозофског факултета Универзитета Црне Горе, Никшић 251-266, 2008) кандидаткиња Ђоровић за циљ рада поставља педагошке и дидактичке могућности коришћења електронских корпуса и конкорданци у настави страног језика, нарочито страног језика струке. Предност коришћења компјутера и корпуса у настави страних језика пре свега јесте у могућности да се оперише огромним

количинама аутентичних текстова који су усклађени са потребама ученика. Тиме се ученицима пружа могућност да лакше организују велике количине језичких података како би потом лакше уочили нека правила и обрасце. Примена конкорданци у настави, закључује др Ђоровић у овом раду, указала је на неке потешкоће и препреке које ће свакако даљом сарадњом истраживача и наставника моћи постепено да се отклањају.

Рад „Улога наставника у подстицању аутономије у учењу страног језика“ (Вучо, Ј (ур.) *Улога наставника у савременој настави језика* - Зборник радова Филозофског факултета Универзитета Црне Горе, Никшић: 81-94, 2007) кандидаткиња говори о проблемима везаним за нове приступе учењу које уводи аутономија у учењу страног језика. Поставља се проблем неодрживе традиционалне улоге наставника као стожера наставног процеса. Промене кроз које на путу ка аутономији наставник мора нужно да прође озбиљан су изазов. Наставник страног језика приступа нимало лако процесу трансформације који подразумева мењање старих навика и нове видове одговорности. После више од двадесет година истраживања у области аутономије у учењу и упркос бројним полемикама о сврсисходности учења на овај начин, пракса показује да готово да нема учионице у који бар неки степен аутономије није могућ или већ постигнут. Проблем може настати када неким наставницима дубоко укорене имплицитне педагогије отежају прихватање овакве промене и ометају ревидирање неких традиционалних постулата као и преиспитивање сопствене праксе и улоге у наставном процесу. У раду се истиче да исто као и ученици, наставници могу и треба да се прилагоде новим правилима игре у процесу учења и предавања, прилагођавајући аутономни приступ учењу себи, сопственим потребама и околностима у којима се учење одвија.

У раду „Енглеско-италијански когнати у настави читања на страном језику струке“ (Вучо, Ј (ур.) *Савремене тенденције у настави језика и књижевности*. Зборник радова. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду: 242-252, 2007) истиче се да препознавање когната значајно заступљених у текстовима струке, може да се примени у настави читања на страном језику струке као својеврсна стратегија развијања вокабулара. Рад испитује могућност коришћења енглеско-италијанских когната у настави италијанског као језика струке уколико студенти владају енглеским језиком, у складу са теоријом о међујезичком утицају у процесу учења другог страног језика. Ауторка је испитивала способност препознавања тридесет когната академског дискурса, класификованих према ортографским критеријумима, изабраних од 1356 когната које је идентификовала анализом 20 текстова хуманистичких наука. Резултати показују да је препознавање когната могуће и да је постигнуће веће уколико се ова стратегија систематски увежбава.

Научно-лексикографске публикације

Значајан моменат у раду кандидаткиње Ђоровић представља и објављивање „**Вишејезичког термиолошког речника историје уметности српско-француско-италијанско-шпански, са двојезичним француско-српским, италијанско-српским и шпанско-српским глосаром**“, који је у издању Филозофског факултета Универзитета у Београду др Ђоровић приредила с колегицима Јасном Видић и Марином Николић. Речник, дисциплинарно омеђен и језичког типа, садржи укупно око тридесет хиљада одредница и пододредница, за сваки језик приближно око седам и по хиљада, претежно из области архитектуре, ликовних уметности и музеологије. Понуђени су термини из више категорија, од назива за различите технике до термина концептуално-историјског типа из области естетике, теорије и поетике уметности, праваца, покрета, иконографије, рестаурације, уметничких струја, стилова и програма. Резултати истраживања и термиолошких одређења представљају и изузетно значајан и редак допринос формирању српског академског речника, неопходног инструмента и подршке широком дијапазону корисника на свим нивоима образовања.

Педагошки рад

Кандидаткиња др Данијела Ђоровић дугогодишњи је наставник италијанског језика на Филозофском факултету у Београду. Њен наставнички рад заснива се на модерним принципима методике наставе и глотидактике и увиду у најновију релевантну литературу из ове области. Иако је сама осмислила силабусе за предмете *Италијански језик 1* и *Италијански језик 2* настоји да их континуирано иновира и унапређује уводећи нове садржаје, методе рада и модерне технологије у складу са савременим тенденцијама у настави страног језика струке.

Педагошки рад др Данијеле Ђоровић одликује се професионалношћу и етичношћу. Редовно одржава наставу и консултације. Њена предавања подстичу студенте на дискусију, критичко размишљање и аутономију. Од изузетног значаја је и то што своје студенте кроз савладавање страног језика подучава да развијају сопствене стратегије и стилове учења што им може бити од користи у даљој академској и професионалној каријери. Методолошки приступ који примењује ставља студенте у центар образовног процеса и омогућава сваком студенту да градиво усваја сопственим темпом.

Кандидаткиња др Ђоровић била је члан следећих комисија за одбрану магистарских, мастер и докторских радова који се бране на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

1. Драгана Мирчић, *Евалуација у настави италијанског језика на нематичним факултетима*, одбрањен магистарски рад, члан комисије, 2012.

2. Радмила Лазаревић, *Лексичко-семантичко поље боја у италијанском и српском језику*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2013.

3. Драгана Радојевић, *Контрастивна анализа предлошких конструкција у италијанском и падежног система у српском језику*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2014.

4. Јелена Дрљевић, *Настава лексике и развоје лексичке компетенције у почетној настави италијанског језика на академским студијама*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије 2014.

5. Марија Вучинић, *Синтаксичке функције инфинитива у старијој италијанској прози (Данте, Бокачо, Макијавели)*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2016.

6. Невена П. Цековић *Дискурсни маркери у говорној продукцији на италијанском као другом језику*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2016.

7. Бојана В. Раденковић Шошкић, *Језичка својства италијанског постмодернистичког оглашавања на интернету*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2016.

8. Наташа Јанићијевић, *Исказивање будућности глаголским облицима и конструкцијама у италијанском и српском језику*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2016.

9. Катарина Лазић, *Учестали лексички спојеви у енглеском језику биотехничке струке: корпусна анализа радова изворних и неизворних говорника*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2017.

10. Маурицио Барби, *Neologismi e neosemie nel vocabolario Zingarelli: un confronto sincronico tra la Decima edizione (1970) e la ristampa della Dodicesima edizione (2015)*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије 2018.

11. Тијана Кукић, *Семантичко-прагматичка анализа италијанског члана и његови еквиваленти у српском језику из перспективе референцијалности*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2018.

12. Милена Д. Поповић, *Глаголи с допуном у инфинитиву у италијанском и српском језику*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије 2018.

13. Небојша Н. Радовић, *Употреба метафоре у говору италијанских спортских коментатора*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2018.

14. Снежана Детар Јевђовић, *Утицај енглеског језика на писану продукцију на италијанском код србофоних ученика*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије 2018.

15. Марија Н. Вујовић, *Проблеми у процесу учења изазвани негативним трансфером у писаној продукцији српских студената који уче два типолошки сродна језика – случај италијанског као Л2 и шпанског као Л3*, одбрањена докторска дисертација, ко-ментор, 2019.

16. Гордана Д. Мушура, *Стицање интеркултурне комуникативне компетенције у настави италијанског језика као страног у основној школи*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2019.

17. Марија М. Митровић, *Зависне реченице у италијанским граматикама од Форначарија до првих деценија 21. века*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2019.

18. Анђела Р. Миливојевић, *Нови преводи као средство за актуелизацију изворника*, члан комисије, 2021.

19. Јелена Д. Пухар, *Исказивање финалности инфинитивним конструкцијама у савременом италијанском језику*, одбрањена докторска дисертација, члан комисије, 2022.

Учешће у научним пројектима

Др Данијела Ђоровић била је сарадник на међународном пројекту *Италијански градови у књижевности двадесетог века/ Le città italiane nelle letterature del XX secolo* 2018-2020, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Одсек за хуманистичке студије Универзитета Ка Фоскари у Венецији, Италија (Dipartimento di Studi Umanistici dell'Università Ca' Foscari di Venezia), Италијански институт за културу у Београду и Институт за књижевност и уметност.

Др Данијела Ђоровић била је сарадник на међународном пројекту *Le risorse dinamiche dell'italiano. Creazione, diffusione e mantenimento di una infrastruttura di rete per potenziare l'insegnamento della lingua italiana nel mondo*, Ministero dell'università e della ricerca, Direzione Generale per il Coordinamento e lo Sviluppo della ricerca Anno 2007 - Protocollo: RBNE075J8Z. Progetto di Ricerca. Acronimo RIDIRE (Министарство високог образовања и науке Републике Италије). Società Internazionale di Linguistica e Filologia Italiana у сарадњи са радном групом са Филолошког факултета Универзитета у Београду, 2009-2014; 2011-2014;

Чланство у уређивачким одборима научних часописа или зборника радова у земљи и иностранству

- Научни часопис *Scripta Manent, the journal of the Slovene Association of LSP Teachers* ISSN: 1854-2042
- Научни часопис *Живи језици: часопис за стране језике и књижевности*, Филолошки факултет Универзитета у Београду, ISSN: 0514-7743
- Зборник радова с Друге међународне конференције језика струке *Језик струке. Изазови и перспективе. Language for Specific Purposes. Challenges and Prospects, Book of Proceedings*.

Чланство у организационим или научним одборима на научним скуповима националног или међународног нивоа

- Члан научног одбора међународне конференције Third International Conference of the Slovene Association of LSP Teachers, *Languages for Specific Purposes: Opportunities and Challenges of Teaching and Research*, 18–20 May 2023
- Члан научног одбора међународне конференције Second International Conference of the Slovene Association of LSP Teachers, online, 15-16 October 2020
- Члан научног одбора међународне конференције 1st International Conference of the Slovene Association of LSP Teachers. Rimske terme, Slovenia, 18–20 May 2017
- Члан научног одбора Треће међународне конференције језика струке *Страни језик струке: прошлост, садашњост, будућност, Language for Specific Purposes: Past, Present, Future*, Београд, 26-27.09. 2014, Факултет организационих наука, Београд.

Учешће у комисијама и органима Филозофског факултета

- управница Кабинета за стране језике (2006-2008)
- члан Савета Филозофског факултета (2006-2008)
- члан Комисије за научноистраживачки рад (2008-2011)
- члан Кадровске комисије (2006-2008; 2012-2015, 2018-2021)
- управница Кабинета за стране језике (2021-2024).

Закључна оцена

Из свега наведеног закључујемо да је др Ђоровић испунила све законом предвиђене услове за избор у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА. Изузетан научни допринос, активност у колегијалном, професионалном и стручном окружењу, као и одлични резултати њеног педагошког рада препоручују је да са задовољством предложимо Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да др Данијелу Ђоровић изабере у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област Италијански језик.

Београд, 30. јануар 2023.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Мила Самарџић, редовни професор
Филолошки факултет Универзитета у Београду

Др Руска Ивановска-Наскова, редовни професор
Филолошки факултет „Блаже Конески”
Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје

Др Јулијана Вучо, редовни професор у пензији
Филолошки факултет Универзитета у Београду

Г) ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: **Филозофски факултет Универзитета у Београду**
 Ужа научна, односно уметничка област: **Италијански језик**
 Број кандидата који се бирају: **1 (један)**
 Број пријављених кандидата: **1 (један)**
 Имена пријављених кандидата:
 1. **Данијела Ђоровић**

II - О КАНДИДАТИМА

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: **Данијела С. Ђоровић**
 - Датум и место рођења: **28.1.1968. Београд**
 - Установа где је запослен: **Филозофски факултет Универзитета у Београду**
 - Звање/радно место: **ванредни професор**
 - Научна, односно уметничка област: **Италијански језик**

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:
 - Назив установе: **Филолошки факултет Универзитета у Београду**
 - Место и година завршетка: **Београд, 1990.**
Мастер:
 - Назив установе:
 - Место и година завршетка:
 - Ужа научна, односно уметничка област:
Магистеријум:
 - Назив установе: **Филолошки факултет Универзитета у Београду**
 - Место и година завршетка: **Београд, 1998.**
 - Ужа научна, односно уметничка област: **Наука о језику**
Докторат:
 - Назив установе: **Филолошки факултет Универзитета у Београду**
 - Место и година одбране: **Београд, 2010.**
 - Наслов дисертације: **Италијански као језик струке на хуманистичким студијама**
 - Ужа научна, односно уметничка област: **Италијански језик**
Досадашњи избори у наставна и научна звања:
 - 2021. ванредни професор
 - 2016. ванредни професор
 - 2011. доцент
 - 2008. наставник страног језика
 - 2003. виши предавач
 - 1999. виши предавач

3) Испуњени услови за избор у звање редовног професора

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	оцена / број година радног искуства
1	Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	Високо оцењена, просечна оцена се креће од 4,58 до 5,00.
3	Искуство у педагошком раду са студентима	Наставу на универзитетском нивоу изводи на Филозофском факултету од 1999. године.

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	Члан комисије за одбрану 3 завршна рада на маг./ мастер студијама
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	Члан комисије за одбрану 18 докторских дисертација

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број радова, сапштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.		
10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту	2 пројекта	Учешће у међународном пројекту <i>Le risorse dinamiche dell'italiano</i> .

			<i>Creazione, diffusione e mantenimento di una infrastruttura di rete per potenziare l'insegnamento della lingua italiana nel mondo</i>, Ministero dell'università e della ricerca, Direzione Generale per il Coordinamento e lo Sviluppo della ricerca Anno 2007 - Protocollo: RBNE075J8Z. Progetto di Ricerca. Acronimo <i>RIDIRE</i> (Министарство високог образовања и науке Републике Италије). Societa' Internazionale di Linguistica e Filologia Italiana у сарадњи са радном групом са Филолошког факултета Универзитета у Београду, 2009-2014; 2011-2014; Учесће у пројекту <i>Le città italiane nelle letterature del XX secolo 2018-2020</i>, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Dipartimento di Studi Umanistici dell'Università Ca' Foscari di Venezia, Италијански институт за културу у Београду и Институт за књижевност и уметност, 2018-2020, учешће у реализацији пројекта
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање	1	Данијела Ђоровић (2022). <i>Dove il sì suona. Италијански језик у историји уметности</i>, (Филозофски факултет Универзитета у Београду, ISBN 978-86-6427-238-4 (267 стр, 661.112 карактера)
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33		
13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.		
14	Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. (за поновни избор ванр. проф)		
15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. (за		

	<i>поновни избор ванр. проф)</i>		
16	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
17	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира	2	Danijela Đorović (2021). Siena che grida, Perugia che macella: antropomorfizzazione letteraria delle città italiane nel linguaggio figurato di Miloš Crnjanski. U Jović, B. Riccarda, R. i Janjić D. (ur.): <i>Le città italiane nelle letterature del XX secolo</i>. Atti del Convegno internazionale Facoltà di Filologia e Arti, Kragujevac e Università Ca' Foscari, Venezia, 327-338. [M14] Danijela Đorović i Milica Mirić (2020). Svetitelji i verski praznici u kontekstu imenovanja biljaka u francuskom, italijanskom, engleskom i srpskom jeziku. U: Vesna Lopičić, Biljana Mišić Ilić (ur.), <i>Jezik, književnost, kontekst</i>, Zbornik radova s interdisciplinarne međunarodne konferencije <i>Jezik književnost kontekst</i>, 201-212. Niš: Filozofski fakultet. [M14]
18	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51	1	Milica Mirić i Danijela Đorović (2019). Od gospine papučice do hristovog venca: Morfosemantička analiza religijski motivisanih fitonima u francuskom, italijanskom i srpskom jeziku. <i>Etnoantropološki problemi</i>, 14 (2), 693-714. ISSN 0353-1589 [M24]
19	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из	5	Данијела Ђоровић и Слађана Станојевић (2020).

	категорије M24 може, један за један, да замени услов из категорије M51		Семантичке вредности деминутива у италијанским књижевним текстовима ренесансе и барока. <i>Филолошки преглед</i>. - Књ. 47, Бр. 2, стр. 107-125. ISSN: 0015-1807 [M51] Danijela Đorović (2020). Uloga prevođenja u nastavi jezika struke. <i>Anali Filološkog fakulteta</i>. Vol. 32 (2020), No. 1, 171-187. ISSN: 0522-8468. [M51] Danijela Đorović (2019). Eksplikativni markeri u nastavi akademskog čitanja na italijanskom jeziku. <i>Inovacije u nastavi</i>. XXXII, 2, 33–44 ISSN: 0352-2334 [M24] Danijela Đorović i Katarina Zavišin (2018). Integrating Elements of LSP Language Teaching and CLIL Methods in the Context of Tertiary Education. <i>Scripta Manent</i> 13 (1), 26-44. ISSN: 1854-2042. [M24] Danijela Đorović i Milica Mirić (2016). Višejezičnost u studijskim programima fakulteta nefilološke orijentacije Univerziteta u Beogradu, Nasleđe, br. 35, str. 29-43. UDK 81'246:378 (497.11 Beograd), ISSN 1820-1768. [M51]
20	Цитираност од 10 хетеро цитата.	23	23 (Google Scholar) Ђоровић, Д. (2015). Анализа потреба у настави страног језика струке. Београд, цитирано у:

		1. Drljević, J. (2021). O italijanskom jeziku nauke i struke od srednjeg veka do danas. Beograd: Filološki fakultet, 201,243. 2. Mirčić Panić, D. (2021). Testiranje jezika struke: specifičnosti i izazovi. <i>Reči</i>, XII, br. 14, 59. 3. Drljević, J. (2019). Insegnare i linguaggi settoriali di una ls a livello universitario (il caso della lingua italiana). Il ruolo e le competenze dell'insegnante e dello studente. <i>Analisi Filološkog fakulteta</i>, 218, 220. Ђоровић, Д. (2012). Вештина читања и развијања вокабулара за специфичне потребе у настави језика струке на универзитетском нивоу. <i>Теме: часопис за друштвену теорију и праксу</i>. год. 35, бр. 3, 820-836, цитирано у: 4. Перишић, Ј. (2017). Употреба књижевног текста у настави (српског као страног) језика, <i>Методички видици</i> 7, 255. 5. Перишић (2018) Аутентичност текстова у настави српског као страног језика на вишим нивоима учења. <i>Методички видици</i> 8, 236. Данијела Ђоровић (2004). Однос студената хуманистичких наука према страним језицима. <i>Настава и васпитање</i>, Vol.4-5, 448-464, цитирано у: 6. Wattles, Isidora, Radić-Bojanić, Biljana. (2018). Stavovi i uverenja studenata o visokoškolskoj nastavi filoloških predmeta. Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerzitet u Prištini 48 (4), 40. 7. Антоновић, М. Стаменковић Д, и Тасић, М. (2012). Однос између знања страних језика и перцепције идентитета у пограничним општинама југоисточне Србије.
--	--	--

			Теме, XXXVI Бр. 4, 1634. 8. Максимовић, Ј. и Османовић, Ј. Ставови студената друштвених и хуманистичких наука о проучавању страних језика, <i>Philologia Mediana</i>, 6 444. Милица Мирић и Данијела Ђоровић, (2015). Настава страних језика на универзитету: сарадња наставника језика струке и наставника стручних предмета, <i>Настава и васпитање</i>, 64(3), 507–520, цитирано у: 9. Cekić-Jovanović, O Marković, S (2021) Possibilities of University Teaching Enhancement -Integration of Methods and Approaches in Teaching Literature with Science and Social Studies. <i>Inovacije u nastavi</i>, XXXIV, 2021/1, 82. 10. Janković, N, Savić-Nenadović, Z, Cvetković, M. (2019). Značaj učenja stranog jezika struke prema stavovima studenata i nastavnika. <i>Inovacije u nastavi</i>, vol. 32, br. 2, 93.
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33	2	D. Ђоровић (2022). Међујеziчки uticaji na učenje trećeg jezika: leksičko-semantički transfer u akademskom pisanju. U: Paprić, M. i dr. (ur.) Language – Profession – Science – 2.1. Fifth International LSP Conference, Belgrade 2021. University of Belgrade, Teacher Education Faculty, 173-189. D. Ђоровић i Nataša Janković (2018). Bodovna vrednost stranog jezika struke na Beogradskom univerzitetu. U: Ana Vujović, Sanela Šipragić Đokić i Marijana Paprić (ur.), <i>Strani jezik struke i profesionalni identitet</i>, Zbornik radova s Četvrte međunarodne

			konferencije jezika struke “Language for Specific Purposes and Professional Identity” 211- 224. Beograd: Društvo za strane jezike i književnosti Srbije. 119- 139.
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63	2	Д. Ђоровић (2020). Усмене презентације студената у настави италијанског као језика струке, У: Шаренац Стаменковић, Ј. и др. <i>Нови правци истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама</i> , тематски зборник, Универзитет у Нишу, 607-622. Д. Ђоровић (2020). Универзитетска настава страног језика струке: развој отвореног курикулума, У Парезановић, Т. и ;. Николић: <i>Филолошки видици 1</i> Зборник радова са првог научног скупа националног значаја, Београд: Алфа БК Универзитет, 55-68.
23	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

(изабрати 2 од 3 услова)	Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)
1. Стручно-професионални допринос	1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа.

	3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и широј заједници	1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава. 4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.
3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и Иностранству	1. Руководјење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руководјење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учешће у програмима размене наставника и студената. 5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

***Напомена:** На крају табеле кратко описати заокружену одредницу

- 1.1. члан уређивачког одбора научних часописа Scripta Manent, the journal of the Slovene Association of LSP Teachers ISSN: 1854-2042 и *Живи језици* : часопис за стране језике и књижевности ISSN: 0514-7743
- 1.2. члан научног одбора на научним скуповима међународног нивоа: 1st International Conference of the Slovene Association of LSP Teachers. Rimske terme, Slovenia, 18–20 May 2017 и Second International Conference of the Slovene Association of LSP Teachers, онлајн 15-16 October 2020.
- 1.3. Члан комисија за одбрану 18 докторске дисертације и 1 мастер рада
- 1.4. Сарадник на међународном пројекту RIDIRE: Le risorse dinamiche dell'italiano. Creazione, diffusione e mantenimento di una infrastruttura di rete per potenziare l'insegnamento della lingua italiana nel mondo, Ministero dell'università e della ricerca, Direzione Generale per il Coordinamento e lo Sviluppo della ricerca Anno 2007 - Protocollo: RBNE075J8Z. 2011-2014.
- Сарадник на међународном пројекту Le città italiane nelle letterature del XX secolo 2018-2020, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Dipartimento di Studi Umanistici dell'Università Ca' Foscari di Venezia, Италијански институт за културу у Београду и Институт за књижевност и уметност, 2018-2020,
- 2.1. Члан Друштва за стране језике и књижевности Србије и Секције универзитетских наставника страног језика струке, председник Секције наставника италијанског језика Друштва за стране језике и књижевности Србије.
- 2.2. Управник Кабинета за стране језике Филозофског факултета (2006-2008), Члан Савета Филозофског факултета (2006-2008), Члан Кадровске комисије Филозофског факултета (2012-2015 и од 2018)
- 3.1. Учешће у међународном пројекту оствареном кроз сарадњу Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу и Универзитета Ка Фоскари из *Венеције Le città italiane nelle letterature del XX secolo* 2018-2020

3.2. Радно ангажовање у настави на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу од 2015.

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Прегледом приложене документације, Комисија је утврдила да се на конкурс у предвиђеном року пријавио један кандидат – др Данијела Ђоровић, која је запослена на Филозофском факултету од 1999. године. Поред две научне монографије и бројних радова објављених у престижним научним часописима у Србији и иностранству, учествовала је на више међународних и домаћих научних скупова, рецензирала бројне радове у научним часописима и зборницима, активна је у раду Друштва за стране језике и књижевности Србији, Секције универзитетских наставника страног језика струке, Секције наставника италијанског језика и у организацији међународних конференција из области језика струке у Србији и Словенији. Њен педагошки рад студенти квалификују највишим оценама. Остварила је све услове за стицање звања редовног професора прописане Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду. Узимајући у обзир наведене остварене резултате у научној и наставној делатности кандидаткиње, Комисија констатује да др Данијела Ђоровић испуњава све законом прописане услове за избор у звање за које конкурише, те са задовољством предлаже Изборном већу Филозофског факултета у Београду да усвоји овај извештај и да се др Данијела Ђоровић изабере за наставника у звању редовног професора за ужу научну област Италијански језик, на неодређено време, са пуним радним временом.

Место и датум: Београд, 30. јануар 2023.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Мила Самарџић, редовни професор
Филолошки факултет Универзитета у Београду

Др Руска Ивановска-Наскова, редовни професор
Филолошки факултет „Блаже Конески”
Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје

Др Јулијана Вучо, редовни професор у пензији
Филолошки факултет Универзитета у Београду

Изјава о изворности

Име и презиме кандидата : Данијела Ђоровић

Сагласно члану 26. став 3. Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду,

ИЗЈАВЉУЈЕМ

- да је сваки мој рад и достигнуће, изворни резултат мог интелектуалног рада и да тај рад не садржи никакве изворе, осим оних који су наведени у раду,
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио/ла интелектуалну својину других лица.

Потпис аутора

У Београду, 18.01.2023.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Број 469/1
Датум 24.02.2023
Београд

На основу чланова 39 и 40 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и чланова 65 и 75 Закона о високом образовању, Изборно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на IV редовној седници одржаној 21. фебруара 2023. године донело је

ОДЛУКУ

Даје се позитивно мишљење о извештају за избор др Данијеле Ђоровић у звање редовног професора, за ужу научну област Италијански језик, на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Ива Драшкић Вићановић

Доставити:

- Именованој,
- Филозофском факултету,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Архиви.